

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету / навчально-наукового інституту)

Кафедра педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи
Інна ПРОКОП
«27» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
практики

НАВЧАЛЬНА (ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Логопедія»

(назва програми)

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньою програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної практики “Навчальна (психолого-педагогічної) практики” складена відповідно до освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 2023.

Розробники: Танявська Ярина Андріївна, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Викладачі: Танявська Ярина Андріївна, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
Олійник Марія Іванівна, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, доктор педагогічних наук, професор
Перепелюк Інна Романівна, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
Коропатова Оксана Миколаївна, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
Марєєва Тетяна Вікторівна, асистент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
Сичова Мирослава Іванівна, асистент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
Костик Любов Богданівна, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат філологічних наук, доцент
Палагнюк Ольга Василівна, асистент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат психологічних наук, доцент
Верега Христина Іванівна, асистент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук

Погоджено з гарантом ОП

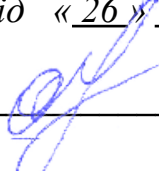

Інна ПЕРЕПЕЛЮК

(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Марія ОЛІЙНИК

(підпис)

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради

Тетяна КОЛТУНОВИЧ

1. Вступ

«Навчальна (психолого-педагогічна) практика» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Логопедія» спрямована на практичну підготовку здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена на підставі [«Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України»](#); затвердженого наказом МОН України від 08.04.1993 р. № 93, [«Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»](#), затвердженого Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протоколом № 1 від 27.01.2025 р.) та уведеною в дію наказом ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 27.01.2025 р. № 25; освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, 2023 р.

Практична підготовка студентів організовується у закладах освіти (дошкільної, загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання) та інклюзивно-ресурсних центрах, які мають відповідну матеріально-технічну базу та висококваліфікованих фахівців, які забезпечують керівництво і супровід студентів. Студенти практику проходять: відповідно до [Договору з управління освіти Чернівецької міської ради](#) (Договір № 30/2024 від 31.01.2024 р.), [Договору із Департаментом освіти та науки ЧОДА \(ОВА\)](#) (Договір №123/2024 від 18.12.2024 р.), [Договору із управлінням Державної служби якості освіти у ЧО](#) (Договір №124/2024 від 18.12.2024 р.) і укладених [Договорів із закладами освіти; в ІРЦ 1, 2, 3, 4](#) Чернівецької міської ради; в закладах освіти за кордоном на основі укладених [міжнародних Угод](#); за місцем роботи в освітніх закладах які відповідають спеціальності та завданням практики (п. 6.6 [Положенням «Про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»](#), 2025 р.).

Навчальна практика студентів спрямована на розвиток професійних компетенцій у сфері корекційно-розвивальної роботи з дітьми нормотипового розвитку та з особливими освітніми потребами (ООП). Перший семестр проходить у ЗДО, де студенти опановують навички діагностики мовленнєвого розвитку, проводять корекційні заняття, використовуючи ігрові методики, оволодівають навичками розробляти індивідуальні програми розвитку (ІПР) для дітей з ООП.

2. Мета, завдання практики, компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти у процесі практики

Мета «Навчальної (психолого-педагогічної) практики»: розвиток професійних компетенцій студентів у сфері логопедичної діяльності шляхом практичного опанування методик діагностики, корекційно-розвивальної роботи та складання планів роботи з дітьми з нормотиповим розвитком та з особливими освітніми потребами (ООП) у закладах дошкільної освіти.

Завдання практики:

- оволодівати навичками роботи логопеда у закладах дошкільної освіти, вивчення нормативно-правової бази, що регламентує логопедичну діяльність, а також складання планів роботи й індивідуальних програм розвитку (ІПР);
- формувати уміння систематизувати матеріали для діагностики, корекції та розвитку мовлення дітей різного віку;
- ознайомлюватися з діагностичними методиками для проведення первинного обстеження мовленнєвого розвитку дітей нормотипового розвитку та дітей з особливими освітніми потребами (ООП);
- оволодівати вміннями розробляти та проводити індивідуальні й групові корекційні заняття для дітей із різними порушеннями мовлення. Формувати здатність використовувати сучасні методики й інтерактивні технології, адаптовані до потреб дітей, включаючи дітей з ООП;
- розвивати вміння ефективно реалізовувати підходи, що враховують індивідуальні особливості дітей;
- формувати навички складання робочих конспектів занять із чітким визначенням цілей, завдань, етапів і методів корекції;
- розвивати здатність створювати наочні матеріали для занять, враховуючи індивідуальні потреби дітей, та вдосконалювати планування логопедичної роботи на рівні семестру й навчального року;
- оволодівати навичками співпраці з педагогами, батьками та іншими фахівцями освітнього процесу, проводячи консультації щодо мовленнєвого розвитку дітей та методів його стимулювання вдома;
- сприяти формуванню сприятливого мовленнєвого середовища у закладі освіти;
- формувати здатність вести звітну документацію, включаючи журнали, логопедичні карти, плани роботи та аналіз результатів проведеної діяльності;
- розвивати вміння оцінювати ефективність занять, вносити корективи до планів і узагальнювати досвід практичної роботи у вигляді підсумкового звіту з висновками та рекомендаціями.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти у процесі практики згідно з ОПП “Логопедія”

Інтегральна компетентність. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-6. Здатність реалізовувати персоналізовані підходи у процесі надання послуг раннього втручання (відповідно до обраної спеціалізації).

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

Програмні результати навчання

РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 4. Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності й здоров'я дитини.

РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами

РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

3. Інформаційний обсяг практики

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Тривалість проходження практики	Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин		
Денна	3	5	4	120	1 день в тиждень	залік
Заочна	3	5	4	120	1 тиждень	залік

3.2. Зміст педагогічної практики

“Навчальну (логопедичну) практику” студенти проходять в закладах дошкільної освіти зі спрямуванням корекційно-логопедичної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку з нормотиповим розвитком та дітьми з особливими освітніми потребами.

Зміст практики	К-сть годин		
	прак. т.	органі з. год.	сам. роб.
1. Підготовчий етап			
1. Проведення інструктажу з охорони праці, правами та обов'язками студента-практиканта, правилами поведінки у закладі освіти. 2. Ознайомлення з: - наказом про проходження практики студентів; - робочою програмою педагогічної практики; - вимогами до ведення обов'язкової та додаткової документації; - проходження медогляду для допуску в заклад освіти (1 раз в рік). 3. Розкриття особливостей проходження практики: - місце проходження практики (в закладах дошкільної освіти зі спрямуванням корекційно-логопедичної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку з нормотиповим розвитком та дітьми з особливими освітніми потребами); - підпорядкування студента до спеціаліста: вчитель-логопед ЗДО; - графік робочого часу проходження практики в закладі освіти: відповідно до наказу практики, перша половина дня, з 9:00 до 13:00.	-	2	2

Зміст практики	К-сть годин		
	прак т.	органі з. год.	сам. роб.
4. Підготовка документів для практики (щоденник практики, календарний графік, робочий зошит).			
2. Знайомство із закладом освіти			
1. Вступна зустріч з адміністрацією закладу освіти та вчителем-логопедом. 2. Огляд умов закладу: знайомство із групами, логопедичним кабінетом та матеріальною базою. 3. Ознайомлення з розкладом роботи, специфікою функціонування закладу та роботи вчителя-логопеда.	6	-	2
3. Ознайомчий етап роботи вчителя-логопеда			
4. Ознайомлення зі специфікою роботи логопеда в закладах дошкільної освіти: - структура роботи логопедичної групи/кабінету; - особливості організації логопедичної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку; - вивчення основних напрямків діяльності логопеда у дитячих садках. 5. Вивчення нормативно-правової бази: - документація, яка регламентує роботу логопеда (ІПР, плани роботи, звіти, логопедичні карти); - санітарно-гігієнічні вимоги до організації логопедичних занять. 6. Спостереження за заняттями вчителя-логопеда з дітьми нормотипового розвитку та з особливими освітніми потребами. 7. Аналіз структури, методики та прийомів проведення корекційних занять. 8. Встановлення контакту з дітьми. 9. Вивчення індивідуальних особливостей дітей у групі (мовлення, поведінка, сприйняття). 10. Аналіз використання мовленнєвих вправ у повсякденному житті дітей.	16	-	4
4. Діагностичний етап			
1. Дослідження мовленнєвого розвитку дітей: - вивчення мовленнєвого стану дітей нормотипових та з ООП (артикуляція, звуковимова, словниковий запас, граматичний лад, мовленнєве дихання);	20	-	4

Зміст практики	К-сть годин		
	прак т.	органі з. год.	сам. роб.
- використання діагностичних методик для визначення рівня розвитку мовлення. 2. Аналіз діагностичних даних: - оцінка мовленнєвих порушень, їх типу та ступеня; - складання протоколів діагностики. 3. Робота з документацією: - участь у складанні індивідуальних програм розвитку (ІПР) для дітей з ООП. - вивчення підходів до планування корекційно-логопедичної роботи.			
5. Корекційний етап			
1. Проведення індивідуальних та групових логопедичних занять: - розвиток артикуляційного апарату, звуковимови, лексико-граматичної сторони мовлення; - корекція мовленнєвого дихання та ритміко-інтонаційної сторони мовлення; - використання ігрових, інтерактивних та мультимедійних методів у роботі з дітьми. 2. Індивідуальний підхід до дітей з ООП: - реалізація ІПР, враховуючи особливості дітей з затримкою мовленнєвого розвитку, дислалією, дизартрією чи іншими порушеннями; - взаємодія з іншими фахівцями для ефективної роботи з дітьми з ООП (логопедами, дефектологами, психологами, вихователями). 3. Робота з нормотиповими дітьми: - постановка звуків; - збагачення лексичного запасу; - розвиток зв'язного мовлення та мовленнєвих навичок; - формування граматично правильного мовлення.	38	-	8
6. Методичний та комунікативний етап			
1. Планування роботи: - участь у розробці планів роботи логопеда; - складання конспектів занять із зазначенням мети, завдань, етапів і методик проведення. 2. Підготовка матеріалів: - розробка наочного матеріалу для занять (дидактичні ігри, картки, плакати);	10	-	4

Зміст практики	К-сть годин		
	прак т.	органі з. год.	сам. роб.
- використання сучасних технологій у підготовці занять. 3. Взаємодія з вихователями: - узгодження корекційної роботи з освітнім процесом у групі; - надання рекомендацій вихователям щодо стимуляції мовленнєвого розвитку дітей у повсякденній діяльності. 4. Співпраця з командою психолого-педагогічного супроводу: - участь у командних обговореннях ІПР; - складання логопедичних рекомендацій для комплексної роботи.			
7. Рефлексивний етап			
1. Аналіз проведеної роботи: - оцінка ефективності діагностичних і корекційних заходів; - заповнення звітної документації (щоденник практики, робочий зошит, карт спостереження, логопедичних карт та ін.). 2. Підготовка підсумкового звіту: - узагальнення власного досвіду та виявлення сильних і слабких сторін у роботі; - надання пропозицій щодо подальшого вдосконалення логопедичної практики.	-	-	2
8. Заключний етап			
1. Захист результатів практики. Презентація отриманого досвіду та висновків перед комісією. Оцінювання рівня засвоєння практичних навичок. 2. Опитування <u>студентів</u> та <u>стейкхолдерів</u> за результатами проходження практики	-	2	-
Кількість годин	90	4	26
Всього годин	120		

Примітка: Керівник практики має право частково змінити або доповнити перелік корекційно-розвивальної роботи студента під час проходження практики.

3.3. Звітні матеріали¹

Основна документація²

1. Титульна сторінка ([зразок](#)).
2. Щоденник педагогічної практики ([зразок](#))
3. Характеристики на студента-практиканта від закладу освіти ([зразок](#))
4. Розгорнутий звіт про проходження практики³ ([зразок](#))
5. *Довідка з місця роботи, копія трудової книжки, характеристика від директора на працівника, презентація власної практичної роботи в закладі освіти (відео чи презентація) – для студентів, які працевлаштовані по спеціальності і практика відповідає займаній посаді⁴.

Додаткова документація⁵

1. Робочий зошит педагогічної практики ([зразок](#)).
2. Спостереження та аналіз діагностичних, корекційно-розвиткових та інших занять, проведених логопедом і студентами-практикантами в закладі освіти (не менше 6-ьох кожного: 3 в садочку, 3 у школі), ([зразок](#)).
3. Розроблені конспекти логопедичних занять з подальшим проведення (фронтальних та індивідуальних) з нормотиповими дітьми (4: 2 в садочку, 2 у школі) ([зразок](#)).
4. Діагностика дітей ([мовленнєва картка](#)) та звіт із результатів діагностики мовленнєвого розвитку і рекомендації щодо корекції (4: 2 в садочку, 2 у школі)
5. Розроблена ППР (розділ “Мовлення”) для дітей з ООП, включаючи цілі, завдання та конкретні вправи (2: 1 в садочку, 1 у школі).
6. Підготовлені дидактичні матеріали з наочністю: ігри, завдання, картки, таблиці, створені для роботи з дітьми та ін.
7. Рекомендації для батьків: поради щодо мовленнєвого розвитку дітей вдома; інформаційні листи або пам’ятки для батьків.

3.4. Електронне навчання

Документи з практики та їх зразки розміщення в Moodle “Навчальні та виробничі практики студентів ОПП Логопедія”
<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5960>

4. Орієнтовані бази практики

«Навчальну (психолого-педагогічну) практику» студенти проходять у закладах дошкільної освіти: відповідно до [Договору з управління освіти](#)

¹ Оформляється у вигляді папки де містяться різні структурні частини

² Основна звітна документація з практики зберігається на кафедрі.

³ Загальний обсяг звіту від 4 сторінок.

⁴ Студенти які працюють в освітніх закладах за спеціальністю, що відповідає спеціальності 016 "Спеціальна освіта", ОПП "Логопедія" (посада: вчитель-логопед а закладі освіти, логопед-консультант в ІРЦ), за якою вони здобувають вищу освіту, вважати практику зарахованою, якщо вони подадуть наступні документи: копія трудової книжки, довідка та характеристика з місця роботи. Додатково для об'єктивної оцінки практики рекомендується і конспекти заняття (Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://preschool.cv.ua/provisions-of-practice/>).

⁵ Додаткова звітна документація є обов'язковою для представлення та перевірки до захисту педагогічної практики керівнику практики. Не є обов'язковою для зберігання даних матеріалів на кафедрі. Зберігання додатковою документації можливе за бажанням студента або керівника практики.

Чернівецької міської ради (Договір № 30/2024 від 31.01.2024 р.), Договору із Департаментом освіти та науки ЧОДА (ОВА) (Договір №123/2024 від 18.12.2024 р., Договору із управлінням Державної служби якості освіти у ЧО (Договір №124/2024 від 18.12.2024 р.) і укладених Договорів із закладами освіти Чернівецької міської ради; в закладах освіти за кордоном на основі укладених міжнародних Угод; за місцем роботи в освітніх закладах які відповідають спеціальності та завданням практики (п. 6.6 Положенням «Про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Фельковича», 2025 р.).

Перелік баз практики розширюється відповідно до освітніх потреб, запитів стейкхолдерів і можливостей забезпечення якісної практичної підготовки здобувачів освіти.

Заклади дошкільної освіти

- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №5 «Мальва» Чернівецької міської ради (Договір № 20/2025 від 14.03.2025 р.)
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №7 «Буковиночка» Чернівецької міської ради (Договір № 87/2025 від 27.08.2025 р.)
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №8 «ДивоСад» Чернівецької міської ради (Договір № 86/2025 від 27.08.2025 р.)
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №10 «Попелюшка» Чернівецької міської ради Договір №05/2025 від 12.02.2025 р.
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №11 «Горобинка» Чернівецької міської ради (Договір № 85/2025 від 20.08.2025 р.)
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) компенсаційного типу для дітей з особливими освітніми потребами №17 «Паросток» Чернівецької міської ради №18/2024 від 26.01.2024 р.
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №18 «Вишиваночка» Чернівецької міської ради Договір №06/2025 від 12.02.2025 р.
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №21 «Смерічка» Чернівецької міської ради (Договір №07/2025 від 12.02.2025 р.)
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №25 “Малюк” Чернівецької міської ради (Договір №91/2025 від 19.09.2025 р.)
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №27 «Берізка» Чернівецької міської ради (Договір 107/2025 від 31.10.2025 р.)
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №28 «Світличка» Чернівецької міської ради Договір №33/2024 від 12.02.2024 р.
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) компенсуючого типу для дітей з особливими освітніми потребами №31 «Родинний затишок» Чернівецької міської ради №08/2025 від 12.02.2025 р.
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №32 «Світоч» Чернівецької міської ради (Договір №22/2024 від 26.01.2024 р.)
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №35 "Веснянка" Чернівецької міської ради Договір №88/2024 від 07.08.2024 р.
- Заклад дошкільної освіти (дитячий садок) компенсуючого типу для дітей з особливими освітніми потребами №37 «МовоЗнайко» Чернівецької міської ради
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №41

«Пізнайко» Чернівецької міської ради Договір №23/2024 від 26.01.2024 р.

- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №42 «Перлінка» Чернівецької міської ради (Договір № 06/2026 від 10.02.2026 р.)

- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №52 «Веселі стежинки» Чернівецької міської ради Договір №25/2024 від 26.01.2024 р.

- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №54 «Зернятко» Чернівецької міської ради (Договір №07/2026 від 10.02.2026 р.)

- Старожадівський заклад дошкільної освіти "Ромашка" Сторожинецької міської ради Чернівецького району Чернівецької області №57/2024 від 02.04.2024 р.

Заклади загальної середньої освіти з дошкільним підрозділом

- Чернівецька гімназія №6 «Берегиня» Чернівецької міської ради

- Приватний заклад загальної середньої освіти «Чернівецька початкова школа «Моя Іриска» (Договір №32/2024 від 18.02.2024 р.)

Міжнародні бази проходження практики

- Асоціація сталого розвитку села Гори Високе (Польща),

- Комплекс школи та дитячого садка в Новому Сіоле (Польща),

- Фундація Porta Vitae (Польща),

- Спеціальний дитячий садок (м. Фальтічень, Румунія),

- Будинок учителя "Георг Тофан" (Румунія).

- Дитячий садок за програмою продовженого дня "Дитяча мрія" (Тирга Жіу, Румунія)

- Середня школа №1 (м. Сучава, Румунія)

Договори про співпрацю. URL:
https://docs.google.com/document/d/1LWpKuIPB80zJqdHAqNZDvqMhP9swwY86fZFvz6_NXt8/edit?tab=t.0#heading=h.40lxirbazat

Загальна інформація про заклади освіти. URL:
https://docs.google.com/document/d/1DUiJ4T53i2vZeF-rkuC05BADenND-Sq_/edit#heading=h.hfnu3uaejlkl1

5. Права та обов'язки (відповідно до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, 2025 р.

5.1. Керівника практики від кафедри:

- до початку практики видати кожному практиканту індивідуальне завдання;

- представити студентів-практикантів керівнику бази практики, який закріплює практикантів за керівниками від бази практики.

- за 10 днів до початку практики, відповідно до розподілу студентів, на кожен базу практики сформувати Паспорт бази практики.

- своєчасно отримати від керівника бази практики витяги з наказу про прийняття здобувачів вищої освіти на практику і призначення керівників від

бази практики;

- під час проведення практики постійно контролювати забезпечення належних умов праці і побуту практикантів та дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства;
- контролювати виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, ведення щоденника практики студентами бази практики;
- надавати практикантам методичну допомогу у вирішенні завдань, визначених програмою практики;
- своєчасно подавати завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо її поліпшення.

5.2. Керівника практики від бази практики:

- забезпечити необхідні умови для виконання студентом програми практики та, за необхідності, внесення коректив щодо підвищення ефективності проведення практики;
- провести інструктивну (у перший день практики) нараду зі студентом-практикантом. У разі потреби навчити студента-практиканта безпечних методів праці;
- забезпечити облік виходів на роботу студента-практиканта. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад освіти;
- своєчасно попереджувати нещасні випадки, порушення, які можуть трапитися зі студентом під час проходження практики, а у їх випадку, розслідувати комісією бази практики разом із завідувачем кафедри та відповідальним на кафедрі за практику.
- після закінчення практики надати студенту-практиканту характеристику за підписом керівника бази практики.

5.3. Практикантів:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконати програму практики та індивідуальні завдання керівників практики від кафедри та бази практики;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та відповідно до законодавства;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, й захистити звіти про проходження практики.

6. Строки оформлення звітної документації здобувачами вищої освіти та підведення підсумків практики

6.1. Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Звіт про проходження практики оформляється за вимогами, які містяться у робочій програмі практики.

6.2. Підсумковий контроль здійснюється комісією, яку призначає

завідувач кафедри. До складу комісії входять відповідальні особи від структурного підрозділу (факультету, інституту), керівники практики від кафедри, керівники практики від баз практики (за можливістю), викладачі кафедри, які викладали студентам дисципліни професійної підготовки.

Комісія може заслуховувати звіт про проходження практики здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження, або на кафедрі протягом перших п'яти днів після її завершення, або перших десяти днів семестру, який починається після практики, яка за графіком практик організовувалася в літній період. Результати підсумкового контролю заносяться у відомість обліку успішності, залікову книжку здобувача вищої освіти.

6.3. Звітна документація з практики зберігається на кафедрі протягом трьох календарних років.

6.4. Практикант, який не виконав програму практики, може пройти практику повторно в позанавчальний час, крім тих випадків, коли практика проходила в останній семестр перед атестацією. У разі, якщо специфіка практики не дає можливості повторного проходження, такий студент відраховується з університету.

6.5. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на вчених радах факультетів (інститутів), (педагогічних радах коледжу).

6.6. Студентам, які навчаються без відриву від виробництва та працюють в освітніх закладах за спеціальністю, що відповідає спеціальності, за якою вони здобувають освіту, вважати практику зарахованою, якщо вони подадуть методистам заочної форми навчання наступні документи: копія трудової книжки, довідка та характеристика з місця роботи.

Практичну діяльність такого студента оцінює керівник бази практики у характеристиці з місця роботи за розширеною шкалою підсумкового контролю, яка використовується в університеті, а методист заочної форми навчання вносить оцінку у відомість обліку успішності та залікову книжку студента.

7. Критерії оцінювання

7.1. Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі проходження практики

Для ефективного контролю проходження практики студентів використовуються різні види та форми оцінювання, спрямовані на перевірку рівня засвоєння знань, розвитку практичних навичок і професійної компетентності.

Види контролю

- *попередній контроль*: проводиться перед початком практики для перевірки готовності студентів до виконання завдань. Оцінюється рівень теоретичної підготовки, знання основних методик, принципів та форм роботи логопеда.

- *поточний контроль*: здійснюється протягом усього періоду проходження практики. Спрямований на моніторинг виконання студентами щоденних завдань, якість підготовки та проведення занять, ведення документації.

- **проміжний контроль:** виконується на етапі завершення певних частин практики. Перевіряється виконання ключових завдань, наприклад, складання планів занять, проведення фрагментів занять та аналіз роботи.
- **підсумковий контроль:** проводиться після завершення практики. Оцінюються результати роботи студента, рівень розвитку професійних умінь, якість ведення документації, а також оформлення та захист звіту.

Форми контролю

- **усні форми контролю:** індивідуальні консультації з керівником практики; обговорення проведених занять, спостережень та підходів до роботи з дітьми; захист звіту перед комісією.
- **письмові форми контролю:** ведення щоденника практики (опис спостережень, аналіз занять, саморефлексія); підготовка звіту про проходження практики, який включає аналіз завдань, методик та висновки.
- **практичні форми контролю:** спостереження за діяльністю студента під час підготовки та проведення фрагментів занять; аналіз якості виконання завдань і використання методичних матеріалів.
- **рефлексивні форми контролю:** самоаналіз діяльності студента (оцінка успіхів, труднощів, підходів до роботи); групове обговорення досвіду з іншими студентами та керівником.
- **підсумковий захист:** презентація результатів практики, проведених занять, використаних методик та висновків; оцінка творчого підходу, глибини аналізу, відповідності завдань меті практики.

Методи контролю

- **спостереження:** пряме спостереження за роботою студентів під час практики (взаємодія з дітьми, підготовка до занять, їх проведення); оцінювання професійної поведінки, застосування методик та підходів у корекційно-логопедичній роботі; нагляд за процесом виконання завдань, роботою в групі чи індивідуально.
- **усний контроль:** проведення консультацій з керівником практики; обговорення труднощів, з якими стикаються студенти, та пошук шляхів їх вирішення; захист теоретичних знань під час підготовчих і підсумкових зустрічей; дискусії про спостереження та аналіз роботи з дітьми.
- **аналіз документації:** перевірка щоденника практики, у якому студенти ведуть записи про виконані завдання, проведені заняття та спостереження; аналіз розроблених планів занять, конспектів, дидактичних матеріалів; оцінка звіту про проходження практики.
- **оцінювання практичної діяльності:** перевірка якості підготовки та проведення занять, ігор, вправ; аналіз роботи студента під час взаємодії з дітьми, педагогами та батьками.
- **метод рефлексії:** залучення студентів до самоаналізу своєї діяльності; обговорення сильних сторін і труднощів, які виникли під час практики; аналіз власних помилок і пошук шляхів їх виправлення.
- **групова дискусія:** організація обговорень серед студентів щодо їхнього досвіду проходження практики; аналіз кращих підходів, які використовували однокласники; спільний пошук рішень у разі виникнення складних ситуацій.

- *метод презентації*: захист результатів практики перед комісією або керівником (презентація проведених занять, використаних матеріалів і підходів; аргументований аналіз досягнень і труднощів).

- *анкетування та опитування*: проведення опитувань серед педагогів, які взаємодіяли зі студентами, для отримання відгуків про їхню роботу; анкетування студентів щодо якості організації практики, її корисності та ефективності.

- *захист підсумкового звіту*: студенти представляють звіт; висновки про отриманий досвід та напрямки для подальшого розвитку; оцінювання творчого підходу, аргументації та відповідності звіту поставленим завданням.

7.2. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Педагогічна практика оцінюється за 100-бальною шкалою загальноприйнятою національною та ЄКТС шкалою в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

Бал, отриманий на заліку, сума балів, отриманих здобувачем освіти за різні види виконаної роботи у межах курсу, модульні письмові роботи складають підсумкову семестрову оцінку.

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90–100)	Відмінно
	B (80–89)	Дуже добре
	C (70–79)	Добре
	D (60–69)	Задовільно
	E (50–59)	Достатньо
Не зараховано	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

A – «відмінно» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

B, C – «добре» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

D, E – «задовільно» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

FX – «незадовільно» з можливістю перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «незадовільно» з обов’язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

7.3. Розподіл балів за підсумками проходження практики⁶

Зміст роботи, виконаної студентом під час проходження практики	К-сть балів
- оформлення основної документації з практики	20 б
- відвідування та результативність (ефективність) проходження практики студентом-магістрантом	20 б
- оволодіння навичками корекційно-логопедичної роботи	10 б.
- ведення робочого зошита з практики	10 б.
- розробка та оформлення матеріалів і практичних напрацювань (наочність, конспекти, ігри, рекомендації та ін.)	20 б
- фото/відео та конспекти аналізу проведеної роботи під час проходження практики, спостереження та ін.	10 б.
- захист педагогічної практики	10 б.
- <i>неформальна/інформальна освіта</i> Керівник практики враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають практиці студента та отримані на освітніх платформах “Prometheus”, “EdEra”, “Всеосвіта”, ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» та ін. Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).	*20 б
- Студентам, які навчаються без відриву від виробництва та працюють в освітніх закладах за спеціальністю, що відповідає спеціальності, за якою вони здобувають освіту, вважати практику зарахованою, якщо вони подадуть наступні документи: копія трудової книжки, довідка та характеристика з місця роботи.	*100 б

⁶ Керівник практики від кафедри може запропонувати додаткові завдання або взаємозамінні

<i>Практичну діяльність такого студента оцінює керівник бази практики у характеристиці з місця роботи за розширеною шкалою підсумкового контролю, яка використовується в університеті⁷.</i>	
Максимальна кількість балів	100 балів

7.4. Критерії оцінювання змісту роботи виконаним студентом під час практики

Кількість балів		Рівень засвоєння	Роз'яснення
із 20 балів	із 10 балів		
17-20 балів	9-10 балів	високий	передбачає високий рівень знань і навичок: студент чітко розкриває питання практики да володіє практичними навичками, наявна зразкова документація
13-16 балів	7-8 балів	достатній	передбачає досить високий рівень знань і навичок: практична підготовка логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень та оформленні документів практики, яле не впливають на позитивну оцінку.
9-12 балів	5-6 балів	вище середнього	передбачає наявність знань лише основних аспектів проходження практики, студент відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, виникають труднощі при наведенні прикладів.
5-8 бали	3-4 бали	середній	передбачає тільки загальну інформацію щодо проходження практики; документація практики оформлена не достатньо високого рівня, порушується послідовність викладення інформації, виникають труднощі при наведенні прикладів.
1-4 бали	1-2 бали	низький	студент часто пропускав практику, на низькому рівні володіння практичними навичками, документація оформлена з помилками та недостатньо.

7.5. Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Наприклад, студент пройшов 5-тижневий курс «Візуалізація даних» на платформі «Prometheus»

⁷ П. 6.6. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, 2025

(https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IRF+DV101+2016_T3) та отримав відповідний сертифікат, за що може отримати 12 балів з теми 6 «Зібрання, обробка та аналіз результатів досліджень» (модуль 2).

Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну практичну роботу за профілем практики, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою, студент може отримати до 20 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

8. Методичні рекомендації

Проходження практики студентів може бути з використанням різних платформ та технологій та коригується індивідуально керівниками від кафедри.

Перелік сайтів:

<https://mon.gov.ua/ua> - Міністерство освіти і науки України;

<https://osvita.cv.ua/> - Управління освіти Чернівецької міської ради;

Офіційні сайти ЗДО <http://preschool.cv.ua/bazy-praktyky/>, Facebook або Instagram сторінки ЗДО;

Відео записи на на YouTube каналах;

Прелік сайтів:

- <http://vihovateli.com.ua/>
- <https://sites.google.com/site/sajtdlapedagogivdnz/home/storinka-vihovateladnz>
- www.pedrada.com.ua
- <https://anelok.in.ua/>
- <http://metodportal.net/>
- <http://ostriv.in.ua/>
- <https://www.metodikinz.ru/?reload>
- <http://cabivosp.blogspot.com/>
- <http://ped-kopilka.com.ua/>
- <http://abetka.ukrlife.org/>
- https://dity.te.ua/osvita_mult
- <https://volodumurivna.at.ua/>
- <http://www.osvita.org.ua/>

1. Консультації студентів-практикантів керівниками від кафедри відбувається у визначений час з попередньою домовленістю, та може бути проведене: у режимі конференцій платформ Meet (<https://meet.google.com/>) або будь яка інша.

2. Для активного спілкування та термінового обміну повідомленнями можна використовувати Viber чи Telegram канали де створена група.

3. Для передачі будь яких видів завдань може бути створена для кожного студента індивідуально папка в хмарному середовищі Google Диск — сховище даних, яке належить компанії Google Inc., що дозволяє користувачам зберігати свої дані на серверах у хмарі і ділитися ними з іншими користувачами в Інтернеті. Google Drive включає Google Документи, Таблиці та Презентації,

офісний пакет, який дозволяє спільно редагувати документи, електронні таблиці, презентації, малюнки, форми, і багато іншого.

4. Для перевірки виконаних завдань практики може використовувати пошти.

9. Рекомендована література

1. Базима Н. В., Качуровська О. Б., Коломієць Ю. В., Мартиненко І. В. *Дитина з труднощами в навчанні в інклюзивному класі* / за ред. І. В. Мартиненко, М. К. Шеремет. К. : ДІА, 2019. 148 с.

2. Брембати Ф., Донини Р. *Специфічні розлади розвитку дитини та процес навчання*. Видавництво: Видавнича група Кенгуру. 2019. 160 с.

3. Брушневська І. М., Рібцун Ю. В. *Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності у дітей: діагностичний комплекс* : навч.-метод. посіб. для роботи з дітьми із порушеннями мовлення. Запоріжжя : ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2020. (комплект)

4. Іщенко О., Кошарська Л. *Крокуй упевнено. Книга взаємозв'язку між учителем-логопедом та вихователями. Практичний матеріал для корекційної години вихователя. Старший дошкільний вік*. Видавництво: Мандрівець. 2023. 80 с.

5. Калмикова Л. О. *Перспективність і наступність в навчанні мови й розвитку мовлення дітей дошкільного й молодшого шкільного віку: психолінгвістичний і лінгвометодичний виміри*. К. : Видавничий Дім «Слово», 2017. 448 с. 4.

6. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. *Інклюзивна освіта: від основ до практики* : моногр. Київ : ТОВ «Атопол», 2016. 152 с. (Серія «Інклюзивна освіта»).

7. Король А. В. *Мовленнєва картка з картинками* : Дидактичний матеріал із логопедичного обстеження мовленнєвого розвитку дитини. Видавництво: Мандрівець. 2023. 32с.

8. Кравцова І., Стахова Л. *Програма “Корекційно-розвиткова робота з дітьми із загальним та фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення”*. Видавництво: Мандрівець. 2023. 80 с.

9. *Логопедичні технології* : навч.- методичний посібник / Уманський ДПУ імені Павла Тичини, Ін-т розвитку дитини ; уклад. Л. Д. Бегас. Умань : Алмі, 2014. 124 с. 5.

10. *Логопедія* : підр. / За ред. М. К. Шеремет. К.: Видавничий Дім «Слово». 2015. 672 с. 6.

11. Максименко Д. *Як правильно вчити дитину розмовляти*. Видавництво: Центр навчальної літератури. 2020 р.

12. Малярчук А.Я. *Виправлення вад мовлення. Шиплячі звуки Щ, Ч, Ш, Ж*. Видавництво: Літера ЛТД. 2020.

13. Малярчук А.Я. *Виправлення вад мовлення. Звуки К, Г, І, Х*. Видавництво: Літера ЛТД. 2020.

14. Малярчук А.Я. *Виправлення вад мовлення. Звуки Л, Л'*. Видавництво: Літера. 2016. 88 с.

15. Малярчук А.Я. *Виправлення вад мовлення. Звуки Р, Р'.* Видавництво: Літера. 219. 104 с.
16. Малярчук А.Я. *Виправлення вад мовлення. Свистячі звуки С, З, Ц, ДЗ: навчальний посібник.* Видавництво: Літера ЛТД. 2009. 104 с.
17. Малярчук А.Я. *Виправлення вад мовлення. Шиплячі звуки Щ, Ч, Ш, Ж.* Видавництво: Літера ЛТД. 2020.
18. Мартиненко І. В. *Комунікативний тренінг для дошкільників з порушеннями мовлення.* К. : Літера ЛТД, 2019. 120 с. (серія «Інклюзивне навчання»)
19. Мартиненко І. В. *Особливості комунікативної діяльності дітей старшого дошкільного віку із системними порушеннями мовлення : моногр.* К. : ДІА, 2016. 304 с.
20. Ольшевська Ж. Ю., Олтаржевська Л. В. *Організація корекційно-розвиткової роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку в закладі дошкільної освіти. Старша група: 6-й рік життя.* Видавництво: Мандрівець. 2020. 136 с.
21. *Психолого-педагогічні засади технологій супроводу дітей з особливими освітніми потребами у процесі їх соціальної інтеграції :* кол. моногр. / наук. ред. А. Г. Обухівська, Т. Д. Ілляшенко. Київ : Ніка-Центр, 2020. 113 с.
22. Рібцун Ю. В. *У країні Веселкових звуків. Альбом учителя-логопеда.* Ч. 1,2. Х. : Видавнича група «Основа», 2020.
23. Рібцун Ю. В. *Учні початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення: навчання та розвиток : навч.-метод. посіб.* Львів : Світ, 2020. 268 с.
24. Рібцун Ю. В. *Я учуся розмовляти : навч.-метод. комплект : логопедичний альбом з розвитку мовлення дошкільників 3–6 років.* К.: Генеза, 2019. 160 с.
25. Рібцун Ю. *Дошкільнятко. Корекційно-розвивальна та навчально-виховна робота з дітьми з фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення.* Видавництво: Мандрівець. 2016.
26. Рібцун Ю. *Психолінгвістичні дидактичні технології діагностики і подолання мовленнєвих порушень у молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення : навч.-метод. посіб.* / Е. Данілавичутє, Л. Трофименко, В. Ільяна, Ю. Рібцун, З. Мартинюк, Г. Грибань. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. С. 698-846. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730619>
27. Рібцун Ю. *Сходінками правильного мовлення: навчально-методичний посібник.* Видавництво: Мандрівець. 2017. 240 с.
28. Танявська Я.А. *Логопедична практика : навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалавра) рівня вищої освіти ОПП «Логопедія».* Чернівці. 2025. 168 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/12280>
29. Федорович Л. *Постановка звуків у вимові дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.* Видавництво: Ліпс. 124 с.
30. Харченко І. Г. *Методика “Мандала” в корекційно-розвитковій роботі з дітьми та підлітками.* Видавництво: Мандрівець. 2020. 44 с.
31. Чередніченко Н. В., Клименко І. В., Тенцер Л. В. *Порушення письма у молодших школярів: діагностика та корекція.* К. : ДІА, 2016. 248 с.

32. Шеремет М. К., Стахова Л. Л., Кравцова І. В., Кравченко А. І. *Організація корекційно-розвивальної роботи в групах для дітей із порушеннями мовлення (орієнтовне планування та методичні рекомендації)*. Суми : СумДПУ, 2014. 186 с.

Інтернет ресурси

1. Academic Plagiarism. URL: <https://academicplagiarism.com/>
2. ELibUkr. Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL: <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>
3. Академічна доброчесність. *Сайт кафедри педагогіки та психології дошкільної*
4. *освіти*. URL: <https://preschool.chnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>
5. Академічна доброчесність. Сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>
6. Бібліотека МАУП <http://library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf>
7. Веб-сайт Міністерства освіти і науки України: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
8. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Індекс УДК. Визначення індексів УДК, авторського знака для документів. URL: http://www.ukrbook.net/UDC_poslugy.html
9. Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL : <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>
10. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
11. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
12. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
13. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
14. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
15. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
16. Бази проходження педагогічної практики студентів спеціальності 016 «Спеціальна освіта» ЧНУ ім. Ю. Федьковича. *Сайт кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти*. URL: <https://docs.google.com/document/d/1wiTLRdbFmTpPIQ03RJ34K58hslksxAnp/edit?usp=sharing&oid=108567089779427532856&rtpof=true&sd=true>
17. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/63/64/normativnopravova-baza/>
18. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>

19. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. URL: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field_e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All
20. Положення «Про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (2020 р.). URL: <https://drive.google.com/file/d/1iv-6y5zOgwEk3AJa98MvfvxwVjrmTLMi/view>
21. Танявська Я.А. *Навчальні та виробничі практики студентів ОПП Логопедія* : електронний курс на освітній платформі MOODLE Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5960>
22. Цифровий репозитарій наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02infres>
23. Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47). URL: <http://www.library.cv.ua/sample-page-2>